

Свака седамдесета жена оболи од рака јајника

КОНЗИЛИЈУМ

Ако је нечија мајка, сестра или тетка имала ову болест, та особа мора да буде на опрезу, а опрезне морају да буду и жене у познијем животном добу које су у младости имале цисте, каже др Јован Рудић

Данијела Давидов-Кесар

Код жена различитог животног доба могу бити доброћудног карактера, али и малигне, због чега је важно да припаднице нежнијег пола редовно одлазе на прегледе код изабраних гинеколога и реагују на сваки чудан бол у доњем делу стомака. Осим тога, готово свака жена некад у животу „заради“ упалу јајника услед прехладе, коју је важно санирати терапијом антибиотикима.

Према речима др Јована Рудића, гинеколога у Гинеколошко-акушерској клиници „Народни фронт“, веома је важно да се упале јајника залече, како не би прешле у хроничну болест али и да се гнојно запаљење, уколико постоји, не би проширило у стомаку и довело до озбиљних стања која угрожавају здравље. Наш саговорник наглашава да је јајник ком-

плексан орган и да за постојање канцера овог органа не постоји скрининг метода.

– Истраживања говоре да свака седамдесета жена у општој популацији добије канцер јајника. То је велики проценат. Ово обољење углавном протиче без симптома или с тегобама које подсећају на неке проблеме гастроинтестиналног тракта, када је болест већ зашла у трећу фазу, где је неопходно обавити радикално лечење пацијенткиње, које подразумева операције и хемотерапије. Као и за све друге болести, бројни су фактори ризика који могу да утичу на појаву канцера. Наслеђе има веома важну улогу. Ако је нечија мајка, сестра или тетка имала канцер јајника, та особа мора да буде на опрезу. Опрезне морају да буду и жене у познијем животном добу које су у младости имале цисте. Осим тога, постоје различите промене на јајницима путем упала и цисти, које су бенигне и лече се медикаментима или једноставнијим хируршким процедурама. О операцијама бенигнух и малигнух промена на јајницима највише сам научио од проф. др Душана Станојевића – нагласио је др Рудић, долажући да постоје и гранични тумори на јајницима, који не при-

Јован Рудић

падају ни групи малигнух, ни бенигнух тумора.

Доброћудне цисте на јајницима углавном се јављају код жена које су на почетку менструалног циклуса и на крају, када жена улази у менопаузу. Има и оних које су урођене, а неке се јављају у пубертету. Цисте се некад откривају на рутинском прегледу а често буду праћене неким неспецифичним симптомима и могу да расту. Важно је знати да цисте могу да буду испуњене различитом течношћу, длакама, слузи... Постоје и такозване чоколадне цисте, које су последица враћања дела менструалне крви у јајник, чиме се ствара ендометриоза – обољење које карактерише појава и усађивање делова слузокоже материце изван свог места, односно изван материчне шупљине. То је често обољење које се данас више открива због веће доступности ултразвучних прегледа.

Функционалне цисте, као и оне које се називају „жуто тело“, спонтано пролазе и повлаче се саме од себе. Неке цисте које се отклониле могу да се врате поново.

– Проблем је што цисте углавном расту, достигну и тежину од неколико десетина килограма, па жена има огроман стомак као да је пред порођајем, због чега од лекара и тражи по-

моћ. Наша гинеколошка школа не подразумева пункцију јајника као практичну методу. Увек постоји могућност да у том јајнику постоје малигне ћелије, па ако се циста пунктира постоји вероватноћа да се тај процес „расеје“. Када циста расте, може да притиска мокраћну бешику, дебело црево и друге органе, јер заузима велики простор у малој карлици. Тада има могућност и да се обрне око своје осе, али и да пукне, и тада може да се направи велики проблем. То је хитно стање и мора одмах да се уради операција. Када се утврди да је реч о бенигнуом тумору, трудимо се да код младих жена урадимо интервенцију у којој ћемо отклонити цисту и да сачувати орган. У току операције патологу се пошље леодна циста, који брзо уради анализу и за десетак минута јави да ли је можда реч о малигнитету. Ако је бенигна, онда се операција завршава без проблема. У нашој клиници свакодневно радимо компликоване операције и око лечења се договарамо на конзилијуму који чини тим стручњака – објаснио је др Рудић.

Често се цисте јављају на оба јајника, каже он, јер је реч о парном органу. Све цисте на јајницима које су веће од пет центиметара треба оперисати. Ако су мање, неопходно их је редовно пратити на прегледима код гинеколога и анализама уз помоћ тумор-маркера. Женама старијим од 45 година које имају цисте лекари саветују отклањање материце, јајника и јајовола.